

[Stæhr Johansen.]

Partis Vegne at anbefale Vedtagelsen her i det høje Ting.

Leth Mouritzen: Det Forslag til Lov om Forlængelse af Lov Nr. 60 af 26. Februar 1940 om Fremskaffelse af indenlandske Brændselsmaterialer med Tillægslove, som den højtærede Landbrugsminister har fremsat den 19. Marts, er et vigtigt Led i de Bestræbelser, der fra Statens Side udfoldes for at sikre Landets Forsyning med Brændsel saavel til Industrien som til Befolkningens private Brug.

Lovforslaget gaar bl. a. ud paa ved Ekspropriation at sikre de Arealer, hvorpaa der findes Brunkulslejer, ud fra Ønsket om en rationel Udnyttelse af de eksisterende Muligheder, samt paa at sikre den fornødne Plads til Vej- og Sporforbindelse, Læggepladser og Oplagsarealer. Endvidere kan Brændselsudvalget, som er nedsat af Landbrugsministeriet, foretage Ekspropriationer af Maskiner, Transport- og andet Driftsmateriel, som er nødvendigt for Fremførelse af Brunkul og Tørv.

I en Tillægslov bemyndiges Ministeren for Landbrug og Fiskeri til at paabyde, at der iværksættes en forøget Brændehugst, idet Brændselsudvalget samtidig udvides med 2 Repræsentanter for henholdsvis Statsskovbruget og de private Skovbrug. Sideordnet med denne Lovgivning har der i Aarene 1940—45 direkte paa Finansloven været bevilget ikke ubetydelige Beløb til Anlægs- og Driftslaan for Producenter, og der er i Fortsættelse heraf kalkuleret med en Sum paa 5 Mill. Kr. paa Forslaget til indeværende Finanslov til disse Formaal. Herudover har der været ført Forhandlinger mellem Producenterne og Landbrugsministeriet om et Tilskud paa 7 Mill. Kr. til Produktionen. Paa Trods af kraftig Modstand fra Priskontrolraadets Side ser det ud til, at Regeringen agter at bevilge det. Det betyder en Forhøjelse i Jylland paa 1 Kr. pr. Ton i Tilskud, medens de sjællandske Tørveproducenter faar 2 Kr.

Det vil utvivlsomt være nødvendigt at producere endogsaa en betydelig Mængde indenlandsk Brændsel i den kommende Sommer, dels fordi Tilførslerne af udenlandsk Brændsel stadig vil være for smaa, saavel paa Grund af Transportforholdene som af valutamæssige Aarsager, dels fordi Tiden vel nu maa være inde til at slække paa nogle af de Restriktioner, som har været indført bl. a. over for Opvarmningen af Beboelsesejendomme. Jeg tænker her paa Ophævelse af Forbud mod normal Stuetemperatur og

Genindførelse af Varmtvandsforsyningen i Ejendommene. Det vil være baade sundhedsmæssig fordelagtigt og af gasbesparende Betydning, hvorfor den enkelte saavel som det offentlige maa være interesseret deri. Saa længe Tilførslerne af udenlandsk Brændsel ligger som nu, paa Halvdelen af Førkrigsimporten, vil det vel ikke være muligt at gennemføre Varmtvandsforsyning, men med et forventet Tilskud af indenlandsk Brændsel maa det kunne gøres. Jeg er bekendt med, at den højtærede Handelsminister er interesseret i at medvirke til Afskaffelsen af denne for Befolkningen saa irriterende Restriktion, saa snart den egentlige Fyringssæson ophører — og den skulde saa nødigt genindføres til den næste Sæson.

Den Produktion af indenlandsk Brændsel, der kan iværksættes i den kommende Tid, vil rimeligvis antage et mindre Omfang end de tidligere Aars Produktioner. Der forventes efter Beregningerne gennemført godt Halvdelen af 1945-Produktionen, i alt ca. 3 Mill. t Tørv, og en lignende Optagelse af Brunkul og Fremstilling af Formbrændsel som i 1945. Det vil være naturligt, at Produktionen gaar ned i Forhold til Krigsaarene, og at man fra det offentlige Side undlader at forcere Produktionen, saaledes som det hidtil har været Tilfældet. Denne mere beherskede Produktion maa derefter kunne føre visse Fordele med sig. Det er sikkert ikke ubekendt, at Kvaliteterne af det indenlandske Brændsel har været meget ringe i de forløbne Aar. Det maa der nu kunne raades Bod paa. Der bør ikke gives Laan eller Tilskud til Moser eller Brud, hvis Materiale er af ringe Kvalitet, ligesom der heller ikke bør gives Tillaelse til Fremstilling af Formbrændsel i saa ringe Kvalitet, som det ofte har været Tilfældet. Brændselsudvalget bør efter vor Opfattelse heller ikke animere til Optagelse af det varmemæssigt set ringe Stødbrænde, som ofte kun har givet Varme til dem, der skulde kløve det.

Tørveproduktionen i Krigsaarene har været præget ikke saa meget af utilstrækkelig Mængde som af daarlig Kvalitet, hvilket saa meget mere er gaaet ud over Udnyttelsen i Fyrene, som de fleste Centralfyre her i Landet egner sig meget daarligt til Fyring med vaade Tørv. Det er derfor beklageligt, at Staten ligefrem fortrinsvis præmierer de vaade Tørv ved at yde et Tilskud pr. Ton til Producenterne for Tørv, der leveres efter en vis Dato, nemlig efter 15. September. Enhver upartisk sagkyndig paa dette Omraade vil indrømme, at det i vort Klima burde være forbudt at producere Tørv